

egybeforrva találja azokkal az intézményekkel, eredményekkel és tettekkel, melyek a magyar erdőgazdaság meg erősödésére, az erdészeti tudomány színvonalának emelésére s a magyar erdészet tekintélyének fokozására szolgáltak.

Mint a meleget sugárzó, világító és fénytszóró nap-sugár, úgy hatott az ő élete, az ő munkássága mireánk, munkásságunkra s ez a sugár nem veszté el s nem is fogja éltető hatását veszíteni soha, mert a forrás, melyből fakad s mely a földi élet elenyészése után örökül ránk maradt, gróf Tisza Lajos szelleme: örök.

Most is a halála utáni első közgyűlésünkön, amikor szivünk egész bensőségével, hálával és kegyelettel adózunk dicső emlékének, *szelleme itt van közöttünk és késő unokáink között marad addig, amíg a magyar erdész szíve nemzetéért, királyáért, s a hazáját védő erdős bérczekért dobogni tud!*

Ugy legyen!

Titkári jelentés.

— Az országos erdészeti egyesület 1898. évi közgyűlésén előadta: *Horváth Sándor.* —

Tisztelt közgyűlés! Tizennyolczszor számoltam már be az igazgató-választmány meghagyásából egyesületünk közgyűléseinek egy-egy évi munkásságunkról.

Jelentéseimet mindannyiszor azoknak az országos érdekü intézkedéseknek az ismertetésével kezdtem, melyekkel egyesületünk a magyar erdőgazdaság ügyét időről-időre előbbre vinni igyekezett.

Csak ezután tértem át kebli ügyeinkre, legutóljára hagyva ezek közt is azoknak a veszteségeknek felsorolását, melyek egyesületünket évközben elhunyt érdemes tagtársaink elvesztésével érték.

Ma, tisztelt közgyűlés, lehetetlen ezt a sorrendet megtartanom. Egyesületünket a lefolyt évben oly nagy és oly fájdalmas veszteség érte, hogy emellett a szomorú esemény mellett munkásságunknak legkiemelkedőbb mozzanatai is háttérbe kell, hogy szoruljanak egy pillanatra.

Mélyen tisztelt alelnökünk ugyan már méltó szavakban megemlékezett erről a veszteségről, a mi megdicsőült nagy elnökünknek gróf Tisza Lajosnak az elhunytáról. Mindamellett úgy érzem, súlyos hibát követnének el — s részemről, aki az ő felemelő bizalmát évek hosszú során át élvezni oly kimondhatatlanul szerencsés voltam, rut hálátlanság is volna — ha most, midőn a lefolyt év eseményeit kell előadnom, nem az ő örökre fájlalt elvesztéséről emlékezném meg első sorban s nem az ő emlékét idézném fel én is szerény, tökéletlen szavakban ugyan, de a kitörülhetetlen hála és az igaz tisztelet azon mély érzésével lelkemben, amelylyel csak a közélet legnagyobbjainak emléke iránt tudunk viseltetni. Az igazgató-választmány minden rendelkezést megtett t. közgyűlés, melylyel e, sajnos, nem váratlan, de azért mégis oly fájdalmas eset bekövetkezésekor egyesületünk részvétének és gyászának kifejezést adhatott. Ezek a rendelkezések azonban, melyeket a t. közgyűlés közzétett jegyzőkönyveinkből jól ismer, mégis csak külsőségek voltak. Gyászunk és fájdalmunk, melyet szivünk mélyén éreztünk és érzünk, mélyebb és őszintébb, hogysém külsőleg is kifejezni tudnánk; kegyeletünket pedig, melylyel emlékét körülövezzük, csak idők múltán, akkor fogjuk igazán kimutathatni, ha azt az irányt, melyet életében számunkra kijelölt s azt a nemes példát, melyet nekünk mutatott, ezentul is törhetetlenül követni fogjuk.

Melyik volt ez az irány s milyen a példa, melyet

nekünk adott, — az igazgató-választmány kegyeletes intézkedése folytán egyik érdemes tagtársunk fogja mai közgyűlésünk folyamán emlékezetünkben felidézni. Én a t. közgyűlés engedelmével csak néhány jellemző vonására fogok rámutatni egyesületünk multjának, melyek magukban is tisztán kidomborítják azt a nagy és üdvös hatást, melyet gróf Tisza Lajos elnökösködése egyesületünk beléletére és munkásságára gyakorolt.

Az egyik az az egészséges szellem, mely közöttünk az ő vezetése alatt uralkodott, s a másik a siker, mely feltűnést nem kereső zajtalan munkásságunkat kísérte.

Egységesebb szellemet, több egyetértést és összetartást, úgy hiszem, joggal elmondhatjuk, egyetlen egy tétel sem mutathatott fel a közélet terén, mint a mi egyesületünk a gróf Tisza Lajos vezetése alatt. Nézeteltérés, véleménykülönbség lehetett és volt tényleg közöttünk is minden fontosabb kérdésben, míg ez eszmecsere, előzetes tanácskozás tárgyát képezte; de évkönyveink tanuskodnak róla, hogy pártoskodás, széthuzás és szenvedélyes gyűlölködés soha sem zsibbasztotta meg működésünket s midőn arra került a dolog, hogy valamely fontos kérdésben állást foglaljunk, mindig egyetértéssel, legtöbbször egyhangulag hoztuk meg határozatainkat. Abban pedig, amiben megállapodtunk, készséggel megnyugodtunk valamennyien, még az ellenkező véleményen levők is, mert senki sem tételezett fel rosszhiszeműséget, vagy mellékcélokot azok részéről, akik a kérdés eldöntésére befolyással voltak.

Munkásságunkat pedig komoly megfontolás, cél-tudatosság és az ügynek önzetlen szeretete jellemezte az egész időszak alatt. Soha sem tettünk semmit csupán

a látszat kedvéért s inkább eltűrtük szótlanul azt a koronként felhangzó vádat, hogy tartózkodók, a hatalommal szemben túllojálisak vagyunk, hogysen a népszerűségkeresés és hangulatkeltés kedvéért megfontolatlan állásfoglalással szakunk valamely érdekét kockáztattuk volna. De ha valamibe belekezdünk, amellett szívós kitartással megmaradtunk, ha kellett évek során át, s évkönyveink megint a tanuság rá, hogy törekvéseink előbb-utóbb fokról-fokra célta is érték s hogy az erdőgazdaság utolsó 30 éves fejlődésében nincsen egyetlen fontosabb mozzanat, melynek előidézésében, mint kezdeményezők vagy segítők részt ne vettünk volna.

Ime ez volt az az irány, melyet nekünk elhunyt nagy elnökünk, gróf Tisza Lajos, a magyar erdőgazdaság és erdészeti szak legnagyobb barátja kijelölt, s amelynek követésére minket államférfiui bölcsességével, személyi tekinteteket nem ismerő pártatlan igazságszeretetével s csodálatos kötelességérzetével megtanított.

Rójjuk le tehát t. közgyűlés, örök tiszteletünk és hálánk adóját emléke iránt azzal, amire megtanított: kövessük halála után is azt az utat, amelyen életében oly sok szeretettel és önfeláldozással vezérelt.

* * *

Mult évi közgyűlésünk óta, melyen testi erejében már megtört szenvedő elnöküinktől, a részvét és szeretet melegével utóljára elbucsuztunk, mindössze néhány hónap telt el. Mindamellett ezalatt a rövid idő alatt is egy fontos eredményt jegyezhetünk fel az erdészet történetében: a községi és némely más erdők állami kezeléséről és a volt urbéresek és a közbirtokosságok tulajdonát képező erdők gazdasági viszonyainak szabályozásáról szóló, 1898.

évi XIX. törvényczikk létrejövetelét, amiről már csak azért is örömmel kell megemlékeznünk, mert e törvény megalkotásában egyesületünk kitartó munkásságának is része van.

Egyesületünk ugyanis alig két évvel az erdőtvörvény életbelépése után, t. i. még 1882-ben, annak a határozott nézetének adott saját közgyűlésén és a kormányhoz intézett felterjesztésében kifejezést, hogy a községi és urbéri erdők helyes kezeléséről az erdőtvörvény intenióinak megfelelően csak úgy lehet gondoskodni, ha a kezelést maga az állam veszi a kezébe. S állhatatosan megmaradt e nézete mellett később is, így 1891-ben, mindön a közigazgatás és önkormányzat rendezéséről készült ismeretes javaslat a törvényhozás elé került s egyesületünk a javaslat azon intézkedéseivel szemben, melyek az erdészetet közvetlenül érintették, az erdészeti szak érdekeinek megvédése czéljából illetékes helyeken felszólt; továbbá 1896-ban, midőn az ezredéves ünnepély alkalmából összehívott orsz. erdészeti gyűlésen, a kopár területek beerdősítésének kérdésével kapcsolatban, ismételten is az állami kezelés törvényes rendezésének szükségességét hangoztattuk.

Legutóbb pedig, mikor már az évtizedeken át propagált eszme a megvalósulás stádiumába jutott, készséggel és tevékenyen részt vettünk a törvény előkészítésének munkájában is.

A földmivelésügyi minister ur felhívására t. i., ki a javaslat előadói tervezetét egyesületünknek is megküldte, igazgató-választmányunk behatóan megvitatta a tervezet minden pontját, s terjedelmes véleményben fejtegte ki észrevételeit a javaslat felől, melyet különben a legmelegebben üdvözölt. És örömmel jelenthetem, hogy ezeket az észrevételeket úgy a minister ur, mint a törvényhozás teljes figyelemben részesítette.

Az új törvénnyel tehát egyesületünknek egy régi óhajta valósult meg s most már nincs más feladatunk hátra e téren, minthogy a törvény végrehajtását is erőnk-
ből telhetőleg elősegítsük.

Erkölcsei kötelességünk is ez, t. közgyűlés nemcsak az előzmények miatt, hanem azért is, mert ezen az úton más régi törekvéseinket is a megvalósulás felé vihetjük. Így megvalósulását remélhetjük azoknak a javaslatainknak, melyeket a kopár területek beerdősítése érdekében illetékes helyre felterjesztettünk s amelyeket a földmivelés-
ügyi minister ur szintén méltánylásban részesített. Ezen a téren különben már mostanáig is sok figyelemreméltó történt, úgy, hogy egyesületünk válaszmánya örömmel és köszönettel vette tudomásul a minister urnak azt a leiratát, a melyben egyesületünket idevágó intézkedéseiről tájékozni kegyes volt.

De remélhetőleg ki fog hatni az új törvény az erdő-
tiszték helyzetére is, melynek javítása érdekében oly rég-
óta és oly kitartóan fáradozik egyesületünk.

Mert a törvény végrehajtása az erdőszet azon ágánál, mely most a községi erdők kezelésével van elfoglalva, a szolgálatnak gyökeres újjászervezését lételezi fel s bár sem az éfetbeléptetés idejéről, sem a végrehajtással megbizandó személyzet szervezetéről nem birhatunk még tájékozással, mégis remélnünk lehet, hogy az új intéz-
mény érdekelt szaktársainkra nézve úgy a javadalmazás, mint különösen az előmeneteli viszonyok tekintetében lényeges előnyöket fog biztosítani a jelengi állapotokhoz képest.

Egyébiránt az állami erdőtisztikar helyzete már mostanáig is örvendetes változáson ment át, amennyiben a földmivelésügyi minister ur azon jó indulatról tanuskodó kijelentéséhez képest, melyet a mult évi közgyűlés előtt

egyesületünkhez intézett leiratában, az állami erdőtisztek érdekében hozzáintézett felterjesztésünkre válaszképen, tenni kegyeskedett, a folyó év elejétől kezdve az eddigi műszaki díjnoki intézményt megszüntette s ezáltal az erdészeti pálya kezdőire nézve állásuknak megfelelőbb helyzetet biztosított.

Sikerre vezettek a lefolyt évben azon lépéseink is, melyeket az 1896. évi országos erdészeti gyűlés tárgyalásai alapján az erdészeti kísérletügy mielőbbi nevezése érdekében tettünk.

A földmivelésügyi minister ur ugyanis, kihez ebben az ügyben felterjesztést tettünk volt, Selmeczen egy központi s a négy erdőőri szakiskola székhelyén egy-egy külső erdészeti kísérleti állomást szervezett.

Ezek az új intézmények, melyek már ez év elején megkezdték működésüket Vadas Jenő érdemes szak-társunknak vezetése alatt, kit a minister ur bizalma a központi állomás élére állított, remélhetőleg rövid idő alatt igen hasznos szolgáltatokat fognak tenni, úgy a magyar gyakorlati erdőgazdaságnak, mint azerdészeti tudományak.

A tűzifa és más kevésbé értékes erdei termékek vasuti szállítási díjtételeinek kérdésével, a melyeknek mérséklése érdekében korábban tett lépéseink tudvalevőleg sikertelenek maradtak, a lefolyt évben is foglalkozott az igazgató-választmány, minthogy azonban a jelenlegi viszonyok nem nyújtottak kilátást arra, hogy egy újabb kezdeményezésével célzt érhessen, elhatározta, hogy ebben az ügyben csak akkor fog ismét lépéseket tenni, há arra kedvezőbb alkalom fog kinálkozni.

Az erdőbirtokos osztály érdekeit szem előtt tartva, készséggel támogattuk az országos magyar gazdasági

egyesületnek azt az akcióját, melyet közelebbről a mindennapi élelmiczikkerekre kivetett fogyasztási adók eltörlése, vagy legalább mérséklése iránt indított s megkeresésére részünkről is indokolt felterjesztést intéztünk illetékes helyre a vad és szárnyasvadász terhelő ilyen adók megszüntetése, illetve mérséklése érdekében. Mi lesz azonban e lépésünknek az eredménye, arról még nem tehetek jelentést, miután felterjesztésünk az idő rövidsége miatt még nem került tárgyalás alá.

Azon a szaktanácskozáson, melyet a kereskedelmi minister ur ez év július havában az autonom vámtarifa tervezetének tárgyalására összehívott, az elnökség intézkedése folytán egyesületünk képviselői is jelen voltak, maga az igazgató-választmány azonban nem foglalkozhatott a kérdéssel, mert a kereskedelmi minister ur meghívása és az angett megnyitása között mindössze néhány nap volt, úgy, hogy az igazgató-választmány összehívására már nem jutott idő.

Székely György szaktársunknak a múlt évi közgyűlés elé terjesztett indítványát, melyben arra kérte jutott egyesületünket, hogy a szőlőtelepítésnek és szőlőkezelésnek a selmeczi akadémia tantárgyai közé való felvétele érdekében a földmivelésügyi minister urhoz feliratot intézzen, az igazgató-választmány komoly megfontolás tárgyává tette ugyan, mindamellett csatlakozva azon szakbizottság véleményéhez, melyet ennek a kérdésnek a tanulmányozására felkért, az indítványt még sem pártolhatta, mert egyfelől az akadémiai mostani tanterve mellett a szőlőtelepítés és kezelés csak a tulajdonképeni szaktárgyak rovására volna előadható s mert különben is elenyészően csekély azoknak a száma, a kiknek, mint erdőtisztéknek, a szőlőkezeléssel is hivatásszerűen kell foglalkozni, ezek pedig a szükséges ismereteket könnyebben és alaposabban elsajátíthatják az

életben gyakorlatilag, mint az akadémián, a hol az idő szüke miatt ugy is csak kivonatossan s alkalmas gyakorlótér hiányában csupán csak elméletileg volna ez a tárgy előadható.

Az igazgató-választmány javaslata tehát az, hogy a *t. közgyűlés az indítvány felett napirendre térni méltóztassék.*

Ugyanez a javaslata az igazgató-választmánynak azon indítványok nagy részére nézve is, melyeket Schauschek Gábor tagtársunk terjesztett a múlt évi közgyűlés elé s a melyeknek — mint a beterjesztés alkalmával mondta — az erdészeti szak tekintélyének és az erdészeti szakműveltség nívójának az emelése a célja.

Ezt a célt szem előtt tartva, t. tagtársunk a következőket indítványozta volt:

a selmeczi akadémián a tanév megnyitása és bezárása ünnepélyes aktussal történjék;

a lefolyt tanévről az akadémia igazgatósága adjon ki évenként értesítőt;

az erdészeti törvények mellett adassanak elő rendes tantárgyként a községekről és a mezőgazdaságról szóló törvények is, a közegészségtan pedig az első segélyadással kibővitve, tétessék kötelező tantárggyá;

az akadémia hallgatóinak nyujtassék alkalom a szakbeli önképzésre s e végből tüzessék ki szerény pályadíjakkal néhány pályázat;

az erdészeti államvizsga legyen nyilvános és tartassék meg olyan helyiségben, mely nem zárja ki a nyilvánosságot;

az államvizsga eredménye hirdettessék ki azonnal s a vizsgázottól vétessék fogadalom;

a «sub auspiciis regis» promoveálás intézménye terjesztessék ki az erdészetre is;

az államvizsgázottak névsora közöltessék az Erdészeti Lapokban; az erdőtiszték schematizmusába pedig vétesse-
nek fel a kataszternél és az államvasutaknál alkalmazott
okleveles erdészek is;

végül gondoskodjék egyesületünk egy magyar erdészeti
encyclopaedia szerkesztéséről.

Az igazgató-választmány ezeket az indítványokat is mind
megfontolás tárgyává tette, de közöttük csupán kettőt
talált olyannak, melynek megvalósítása érdekében egyesü-
letünk lépéseket tehet.

Nevezetesen maga is méltányosnak találta azt a
kivánságot, hogy az államvizsga eredménye az érdekeltek-
nek még a vizsga napján kihirdetessék és helyesnek
tartotta azt is, hogy a selmeczi akadémián az erdészeti,
vadászati és mezőgazdasági tövényekkel kapcsolatosan a
közigazgatási jognak az a része is előadassék, a melyek-
nek ismeretére az erdészeknek szolgálatuk közben szük-
ségük lehet.

Ezeknek az érdekében tényleg feliratot is intéztünk
már a földmivelésügyi minister urhoz, a többi indítványok
felett azonban az igazgató-választmány azon okokból,
melyek a május 17-én tartott ülés jegyzőkönyvében
nyilvánosan közöltettek, a maga részéről napirendre
tért s tisztelettel kéri a közgyűlést, hogy ezt az elhatáro-
zását jóváhagyólag tudomásul venni méltóztassék.

Irodalmi munkásságunk a mult évi közgyűlés óta
lefolyt rövid idő alatt sem szünetelt. Intézkedtünk, hogy
Sobó Jenő tagtársunk nagy munkájából az Erdészeti
Építéstanból a már elkészült és pályadíjjal jutalmazott I. és II.
rész kinyomassék s reméljük, hogy ezt a két, munkában levő
részt, melyek egészben véve mintegy 130 nyomtatott ivnyi
terjedelemmel fognak háromkötetben megjelenni s 3600 drb

rajzzal lesznek illusztrálva, rövid időn szaktársaink használatába fogjuk átadhatni. Kiadtuk a népszerű erdészeti ismeret-tárnak IV. füzetét is s gondoskodtunk róla, hogy e hasznos vállalatunknak V. és VI. füzetei is rövid idő alatt megjelenhessenek.

Intézkedtünk továbbá, hogy az Erdészeti Rendeleték Tárának 1897. évfolyama mielőbb szaktársaink kezébe juthasson s egyszersmind gondoskodtunk arról is, hogy ezen gyűjteményünk eddigi évfolyamainak bő anyagáról részletes tárgymutató készüljön s az az Erdészeti Lapokhoz csatolva szaktársainknak díjtalanul rendelkezésére bocsátassék.

Napirendre tüztük ezek mellett az Erdészeti műszótár munkálatait is, melyek hosszú időn át szüneteltek, részint a szerkesztő-bizottság tagjainak egyébféle elfoglaltsága miatt, részint pedig, mert maga az erdészeti műnyelv sem volt még kiforrva s azok a nagyobb általános szótári munkálatok sem voltak még elkészülve, amelyekből az erdészeti műszótár anyagának egyrészét meríteni kellett.

Ezek az utóbbi akadályok azonban nagyrésztben már megszűntek s így az igazgató-választmány elérkezettnek látta az időt arra, hogy a 80-as évek elején tervbe vett műszótári munkálatokat ismét felvegyük. Mindenekelőtt intézkedett tehát, hogy a szerkesztő-bizottság, melynek időközben több tagja elhunyt, kiegészíttessék, s ez remélhetőleg már a legközelebbi időben meg fog történni.

Azok közül a kisebb munkák közül, melyekről már a múlt évi közgyűlés elé terjesztett jelentésemben is említést tettem, Divald Béla tagtársunknak a jegenyefenyőről írt dolgozatát a bírálóbizottság nem találta alkalmasnak arra, hogy mint önálló monografia adassék ki, de abban a véleményben volt, hogy anyagából a szerző

egy jó cikket készíthet az Erdészeti Lapok számára. Az igazgató-választmány tehát a kéziratot ilyen értelemben adta vissza átdolgozás végett a szerzőnek.

Péché Dezső tagtársunknak «A külföldi fanemek megtelepítéséről» irt munkájáról, továbbá Béky Albert tagtársunknak az erdőőri szakiskolák részére irt Számtanáról a bírálatok még nem érkeztek be, mivel a bíráló bizottságok tagjai egyéb teendőikkel voltak elfoglalva. Ezekről tehát most sem tehetek még jelentést a t. közgyűlésnek.

Évközben ezen kisebb munkák száma ismét szaporodott egygyel, t. i. Gabnay Ferencz tagtársunk is betérjesztett egy kis mennyiségű munkát, melyet szintén az erdőőri szakiskolák számára irt. Az igazgató-választmány ezt is annak a bizottságnak adta ki, a melyet Béky tagtársunk munkájának megbirálására kért fel.

Kebli ügyeinkre térve át, megemlítem, hogy az igazgató-választmány Péché Dezső tagtársunknak azt az indítványát, hogy egyesületünk egy tiszteletbeli elnököt is válasszon, nem vehette tárgyalás alá, mivel alapszabályainkban ilyen tisztségről nincs rendelkezés.

Segélyalapítványaink kamataiból az igazgató-választmánynak a lefolyt közgyűlési év alatt nem volt módjában jótékonyt gyakorolni, mivel alapszabályaink értelmében a segélyek évenként csak egyszer, december hóban osztandók ki. Ezen jótékony alapítványaink közül a Wagner Károly alapítvány és a magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítvány kamataiból — miként eddig — ugy előreláthatólag a következő segélyek kiosztásánál is csak szűken lesznek kielégíthetők a folyamodó özvegyek és árvák, ezért az igazgató-választmány ezuttal is felhatalmazást kér arra, hogy az eddigi szokáshoz képest ezen alapítványok tőkét gyarapíthassa; nevezetesen felhatal-

mazást kér a t. közgyűléstől, hogy a folyó évi bevételek remélhető feleslegéből a Wagner Károly alapítvány tőkéjét, mely most 17,041 frt 68 krból áll, az év végén 18,000 frtra, a magyar erdőtiszték árvaleányait segélyező alapítvány tőkéjét pedig 6021 frt 95 krról 7000 frtra egészíthesse ki.

Alapítványaink gyarapításának ezt az eddig alkalmazott mértékét, egyik tagtársunk, Gruber Károly, nem találván kielégítőnek, az igazgató-választmányhoz beterjesztett indítványában alapszabályainknak oly értelmű módosítását javasolta, hogy ezentul bevételeink egész feleslege a jótékony alapítványokhoz csatoltassék, hogy ily módon idővel az erdőtiszték segélyét évenként legalább 240 frtban, az özvegyekét és az erdészeti altisztékét legalább 120 frtban és az árvákét legalább 60 forintban lehessen megszabni. S ugyancsak Gruber tagtársunk egyidejűleg azt is javasolta, hogy tagsági díjunkt a mostani 8 forintról 6 frtra szállítsuk le.

Az igazgató-választmány tárgyalta ugyan ezeket az indítványokat, de egyesületünk egyéb érdekeit is szem előtt tartva, egyiket sem tette magáévá s annál kevésbé sem érezte magát indíttatva arra, hogy az alapszabályoknak ily értelemben való módosítására a tisztelt közgyűlésnek javaslatot tegyen, mert egyesületünknek a segélyezés nem képezi kizárólagos célját s ezért nem is engedhető meg, hogy ennek érdekében minden más erdészeti cél háttérbe szoríttassék.

Ösztöndíjaink élvezői minden tekintetben megfelelően a lefolyt tanévben alapszabályaink követelményeinek, ösztöndíjuk kiszolgáltattott. Egyik közülök, Zivuska Jenő az imént bezáródott tanévvel teljesen befejezván tanulmányait, ösztöndíjára az igazgató-választmány új pályázatot hirdetett, de sajnos, eredmény nélkül, mert

a pályázati határidőre egyetlen folyamodvány sem érkezett be.

Folyó pénzkezelésünk eredményéről tekintetbe véve, hogy az évnek még csak harmadik negyedében vagyunk, csupán annyit jelenhetek, hogy kiadásainkban sehol sem léptük túl a költségvetést s előreláthatólag az év végeig sem lépjük túl; bevételeink pedig, daczára a tagsági díjhátralékok tekintélyes összegének, nem maradnak mögötte az előző évek ezen időszakában elért összegeknek.

Számszerint bevettünk f. évi aug. hó 22-éig összesen 22.793 frtot és kiadtunk ugyanezen idő alatt 14.290 frtot, pénztári készletünk tehát 8503 frt.

Törzsvagyonunkat a múlt évi közgyűlés idejében 352,095 frt 44 kr. készpénz és értékpapír és egy 3680 frtos irodalmi letét képezte.

Jelenleg pedig törzsvagyonunk a következő értékekből áll:

készpénzben van	---	---	---	---	820 frt 95 krunk
alapítványi kötelezvényekben	---	47,761	»	70	»
értékpapirokban	---	95,000	»	—	»
székházunk értéke kitesz	---	194,165	»	20	»
a leltári tárgyak értéke	---	12,290	»	31	»
a könyvtár értéke	---	6,737	»	44	»
Összes törzsvagyonunk tehát		356,837	»	60	»

Ebből azonban 13,750 frt a Deák Ferencz alapítványt, 17,041 frt 68 kr. a Wagner Károly alapítványt, 25,130 frt a gr. Tisza Lajos alapítványt, 6021 frt 85 kr. a magyar erdőtisztek árvaleányait segélyező alapítványt, 16,992 frt 50 kr. a Bedő Albert alapítványt és 1044 frt 92 kr. a székesfehérvári ismeretlen alapítványát illeti. Törzsvagyonunkból eszerint összesen 72,980 frt 95 kr. van irodalmi,

jótekmény és tanulmányi célokra lekötve, egyéb egyleti céljainkra pedig székházunk jövedelmei, kötelezvényben tett alapítványaink kamatai és 16,633 frtnyi készpénz- és értékpapirból álló tőkénk kamatai használhatók fel. Egészben véve törzsvagyonunk a múlt évi közgyűlés óta 4742 forint 16 krral, irodalmi letétünk pedig a múlt évi 3680 frtról 4010 frtra szaporodott.

Egyesületünk tagjainak létszáma a múlt évi közgyűlés idejében 1 tiszteletbeli, 1 pártoló, 860 alapító és 1138 rendes tagból, egészben véve tehát 2000 tagból állott.

Azóta az alapító tagok s illetve az alapítványok száma, az alapított tőkék leírása folytán egy-gyel, a rendes tagok száma pedig elhalálozás és kilépés folytán 16-tal apadt, viszont az újonnan belépett tagokkal az alapítók száma egygyel, a rendes tagoké pedig 22-vel szaporodott, jelenlegi létszámunk tehát 1 tiszteletbeli, 1 pártoló, 860 alapító és 1144 rendes tagból, vagyis összesen 2006 tagból áll.

Ebbe a létszámba Sepsi-Szentgyörgy város közönsége, mely most a t. közgyűléstől kéri tagjaink közé való beigtatását, nincs beszámítva.

Tisztelettel kérem a közgyűlést, hogy ezt az új tagot egyesületünk kötelékébe felvenni méltóztassék.

Feledhetetlen elnökünkön kívül elvesztettük a múlt évi közgyűlés óta igazgató-választmányunknak egy régi, nagyérdemű tagját is, Belházy Emil főerdőtanácsost, ki munkás életében oly sok hasznos szolgálatot tett szakunknak és egyesületünknek. Az igazgató-választmány elhunytá felett részvétét és sajnálatát azzal fejezte ki, hogy ravatalára koszorút helyeztetett, a temetésen pedig testületileg jelent meg. Kivüle halottaink közé számítottuk még Bischitz Mór, Chramosta Sándor, Hajós Gyula, Jeschek Sándor,

Koch Ervin, Kürthy Géza, Loepl József, Loványi Lénárd, Móricz Sándor, Reiss Vilmos, Ringler Károly érdemes tagtársainkat. Méltóztassék a t. közgyűlés elvesztésük felett sajnálatát és részvétét a régi kegyeletes szokáshoz képest, jegyzőkönyvileg kifejezni. És végül méltóztassék tudomásul venni, hogy egyesületünk egykori nagyérdemű alelnökének, néhai Wagner Károly főerdőtanácsosnak siremlékét kegyeletes gondozásban részesítjük.

Háromszék vármegye erdőségeinek gazdasági állapota.

Irtá: Kócsy János, m. kir. erdőmester.

Háromszék vármegyét három oldalról erdők koszorúzzák, melyek legnagyobb részét az ország határán, továbbá az Olt és Feketeügy völgyek mentén és kis terjedelemben a vármegye alsó lapályosabb részein terülnek el.

Fekvésüknél fogva az utóbb említettek kivételével a magashegységi erdők jellegével bírnak s az északi szélesség $\frac{45^{\circ}-28'-38''}{46^{\circ}-14'-58.5''}$ és a keleti hosszúság $\frac{43^{\circ}-14'-43''}{44^{\circ}-10'-30''}$ között 420-tól—1787 méter magasságban fekszenek az adriai tenger színe felett.

A vármegye határai északról Udvarhely és Csik vármegyék; északkelet, kelet és délről Románia, délnyugat és nyugatról Brassó vármegye.

Az erdők kiterjedése 414.986 kataszteri hold, vagyis a vármegye összes területének 60⁰/₀-át erdő borítja.

Ebből véderdő	...	...	37.668 hold (9 ⁰ / ₀)
feltétlen erdőtalaju	...	...	372.635 » (90 »)
nem feltétlen erdőtalaju	...	...	4.683 » (1 »)
Összesen	...	...	414.986 » (100 »)